Raadsvoorstel

Verordening energienoodfonds en andere ondersteuningsmaatregelen Energiekosten 2023-2024 gemeente Noordwijk

Aan	: de gemeenteraad
Van	: College van B&W
Datum	: 28 maart 2023
Portefeuillehouder:	: Wethouder R. ten Hark
Programma	: programma 8, Product 092 Energietransitie
Zaaknummer	: 514349

Voorgesteld besluit

I) de verordening 'energiecrisis-noodfonds voor maatschappelijke instellingen' vast te stellen

II) een energienoodfonds ter hoogte van € 1.000.000,- beschikbaar te stellen ter uitvoering van de bovengenoemde verordening en overige ondersteunende maatregelen ter vermindering van energiekosten en te dekken uit de algemene reserve.

Kern van het voorstel

Ter bestrijding van (toekomstige) hoge energiekosten wil de gemeente Noordwijk de energiebesparingsmogelijkheden voor maatschappelijke instellingen, verenigingen, ondernemers en inwoners op diverse manieren onder de aandacht brengen en beter vindbaar maken. Ook wil Noordwijk hen in bepaalde situaties ondersteunen om deze mogelijkheden te benutten. Bij grote financiële problemen vanwege hoge energiekosten zijn er daarnaast mogelijkheden voor financiële ondersteuning. Die mogelijkheden zijn er al voor inwoners. Dit voorstel creëert die financiële ondersteuning via een verordening voor een noodfonds voor Noordwijkse maatschappelijke instellingen en verenigingen. Dit raadsvoorstel geeft gedeeltelijk een antwoord op de motie van de Leden Duivenvoorde (CDA) e.a die in de raad van 29 november 2022 is aangenomen.

Aanleiding

In 2022 is eenieder in Nederland geconfronteerd met een aanzienlijke stijging van de energiekosten. Dit onder invloed van externe factoren, zoals de oorlog tussen Oekraïne en Rusland en de invloed daarvan op het energiebeleid van het rijk. Voor 2023 worden kleingebruikers ondersteund met een energieplafond en er zijn (financiële) ondersteuningsmaatregelen. Het is onzeker of de energiekosten later in of na 2023 opnieuw zullen gaan stijgen, noch of de huidige financiële ondersteuningsmaatregelen na 2023 worden gecontinueerd. In de raad van 29 november jl is in

verband hiermee een motie van de Leden Duivenvoorde (CDA) e.a. over energiekosten maatschappelijke instellingen en verenigingen met zeer ruime meerderheid aangenomen. Daarop heeft de Raad eind januari 2023 een raadsinformatiebrief ontvangen, met onder meer een beschrijving van de bestaande maatregelen, en is met de commissie Welzijn op 8 februari 2023 van gedachten gewisseld over een beleidsaanpak en aanvullend te nemen maatregelen.

De kern van die aanpak zit deels in het op de korte termijn onder de aandacht brengen en bewust worden van de mogelijkheden om energiekosten te verminderen. Dat kan door het aanpassen van het eigen gedrag en zuiniger omgaan met energie, het ieder voor zich nemen van kleinere energiebesparende maatregelen en op langere termijn structureel verminderen van energieverbruik door huizen, gebouwen en panden te verduurzamen. Om dit te realiseren wil de gemeente Noordwijk de energiebesparingsmogelijkheden voor maatschappelijke instellingen, verenigingen, ondernemers en inwoners op diverse manieren onder de aandacht brengen en beter vindbaar maken. Indien daarna en ondanks het benutten van ter beschikking staande mogelijkheden maatschappelijke instellingen en verenigingen in financiële problemen raken door energiearmoede dan zijn er financiële ondersteuningsmogelijkheden via het daarvoor ingerichte noodfonds. Specifieke ondersteuning aan ondernemers wordt via een pilot uitgeprobeerd door middel van een scan met een praktisch plan voor energiebesparing. Voor inwoners/huishoudens zijn er reeds (financiële) ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar, zoals via energiecoaches met energiebesparende maatregelen.

Wat willen we bereiken? (Beoogd effect)

We willen bereiken dat elk inwoner, maatschappelijke instelling of vereniging of ondernemer van de Noordwijkse samenleving kan weten wat te doen om hoge energiekosten nu en in de toekomst te verminderen. Zowel door eigen acties als via het benutten van ondersteuningsmaatregelen. Zodoende ondersteunen we Noordwijkers bij het voorkomen om in de energiearmoede terecht te komen. We bieden een financiële ondersteuning aan daar waar dat in laatste instantie nodig blijkt.

Wat gaan we daarvoor doen? (Oplossingsrichtingen/maatregelen/onderbouw per oplossingsrichting met argumenten)

Beslispunt 1:

De verordening ‘energiecrisis-noodfonds voor maatschappelijke instellingen’ vast te stellen.

Argumenten:

Voor inwoners zijn er al een aantal financiële tegemoetkomingsmaatregelen. De doelgroep van deze voorliggende verordening zijn Noordwijkse Instellingen en stichtingen die zonder winstoogmerk opereren. Indien zij gebruik willen maken van dit fonds, zijn er een aantal vereisten. Zo moet het duidelijk worden dat zij andere (financiële) mogelijkheden om energiekosten te verminderen hebben benut.

Beslispunt 2:

Een energienoodfonds ter hoogte van € 1.000.000,- beschikbaar te stellen ter uitvoering van de bovengenoemde verordening en overige ondersteunende maatregelen en dit te dekken uit de algemene reserve.

Argumenten:

Elke inwoner, organisatie, vereniging of ondernemer is en wordt mogelijk nog geconfronteerd met hoge energiekosten. In 2023 of na 2023. Er zijn diverse maatregelen beschikbaar om bij hoge kosten financieel te ondersteunen. Zie hierover de raadsinformatiebrief van eind januari 2023, waarin de definitie van energiearmoede, de betekenis voor Noordwijk en welke maatregelen er zijn voor inwoners, organisatie, vereniging en ondernemer. Uit die brief blijkt dat er een belangrijke en directe oplossing voor elke energiecontracthouder ligt in het aanpassen van het eigen gedrag en het nemen van kleine energiebesparende maatregelen in huizen, panden en gebouwen. Per groep zijn er diverse mogelijkheden om de hoge energiekosten te verlichten.
Daarnaast ligt er een structurele oplossing voor het verlagen van energiekosten in het verduurzamen van woning, pand of gebouw. Eigenaren zijn hiervoor verantwoordelijk en de huurder kan de eigenaar op deze verantwoordelijk wijzen. Voor deze verduurzaming zijn er diverse financiële ondersteuningsmaatregelen beschikbaar die de kosten van deze verduurzaming kunnen beperken.

De gemeente Noordwijk gaat aanvullende ondersteuningsmaatregelen nemen

1. Om inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisatie bewust te maken van de eigen mogelijkheden, de financiële mogelijkheden en de vindplaatsen van informatie;
2. Om ondernemers, verenigingen en maatschappelijke instellingen te kunnen ondersteunen met raad en daad;
3. Om aanvullend en daar waar een vangnet nodig blijkt bij aanzienlijk hoge energierekening financieel te ondersteunen. Voor inwoners is die vangnet er al. Daarnaast wordt er ook vangnet, via een verordening, gecreëerd voor maatschappelijke instellingen en verenigingen. Ondernemers kunnen in deze situatie niet met financiële ondersteuning worden geholpen vanwege concurrentievervalsing en Europese regelgeving.

Dekking
De dekking van € 1.000.000,-- uit de Algemene Reserve te nemen. Deze uitname wordt medio dit jaar na vaststelling van de jaarrekening gecompenseerd vanwege het toevoegen van het restantbedrag van de coronamiddelen van € 1.055.424,-- aan de Algemene Reserve.

Besteding
Het hiervoor gevraagde budget wordt als volgt ingezet:

a. Een budget van 50.000,-- wordt gereserveerd voor extra informatie- en communicatieactiviteiten.

Een van de doelen van de gemeente is om inwoners, maatschappelijke instellingen/verenigingen en ondernemers te informeren over wat men kan doen om energiekosten op korte en langere termijn te besparen en de vindplaatsen beter te kennen voor financiële ondersteuning. Met dat doel worden communicatie- en informatieactiviteiten ingezet. Hierbij wordt bij de vormgeving rekening gehouden met de diverse groepen, hun eventuele beperkingen, dan wel met de diverse vindplaatsen. Ook wordt naast specifieke communicatie-uitingen gebruik gemaakt van de bestaande netwerk- of cliëntcontacten die er al breed zijn binnen de gemeenten, en zijn samenwerkingspartners met het veld.

b. Een budget van € 600.000,-- wordt gereserveerd voor advies en ondersteuning van vooral Noordwijkse ondernemers ten behoeve van aanvullende maatregelen ter verlaging van de energiekosten en het ondersteunen bij verduurzaming.

Dit betreft een budget dat allereerst ingezet zal worden voor een energiescan voor ondernemers. Deze scan en rapportage heeft tot doel de ondernemer en de eigenaar van het pand te adviseren welke energiebesparende maatregelen zij het beste kunnen nemen. Ook maatschappelijke instellingen of verenigingen kunnen baat hebben bij een dergelijke scan.

In eerste instantie gaat het om een pilot die gaat over het inzetten van 15 energiescans bij ondernemers. De ervaringen die uit die pilot komen én de reacties van ondernemers op deze scans zijn van invloed op de vraag of doel en de inhoud van de energiescans voldoende bijdragen aan het beoogde doel. Op basis van die evaluatie van de pilot en gesprekken met ondernemers stellen we een uitvoeringsplan op voor de verdere inzet van het budget. In de loop van het voorjaar informeren we de raad over dit uitvoeringsplan en het bijbehorende bestedingsvoorstel.

c. Een budget ter hoogte van € 200.000,-- ter dekking van aanvragen op bijgevoegde verordening ‘energiecrisis-noodfonds voor maatschappelijke instellingen’

Voor inwoners zijn er al een aantal financiële tegemoetkomingsmaatregelen. De doelgroep van deze voorliggende verordening zijn Noordwijkse Instellingen en stichtingen die zonder winstoogmerk opereren. Indien zij gebruik willen maken van dit fonds, zijn er een aantal vereisten. Zo moet het duidelijk worden dat zij andere (financiële) mogelijkheden om energiekosten te verminderen hebben benut.
We gaan na een half jaar na inwerkingtreding na of en in hoeverre gebruik gemaakt wordt van deze verordening, en welke aanpassingen nodig zijn om het doel van het voorkomen van energiearmoede bij deze instellingen en verenigingen effectiever te bereiken.

d. Een budget van € 150.000,-- wordt gereserveerd om invoering, uitvoering en coördinatie van de maatregelen te realiseren

Deze uitvoeringskosten zijn beschikbaar voor de uitvoering, het inrichten van een energiedashboard, het gericht via netwerken communiceren, per doelgroep informeren van de vindplaatsen, het slim gebruik van netwerkcontacten en het organiseren van optimale samenwerking tussen partijen die met energiekosten en in verband hiermee met verbetering van isolatie en verduurzaming van huizen, panden en gebouwen binnen Noordwijk actief zijn. Verder valt hieronder ook het evalueren van de hierboven genoemde maatregelen en het doen van voorstellen ter verbetering.

Wat zijn de risico’s en kanttekeningen

De maatregelen zijn gericht op 2023, maar ook voor 2024. De onzekerheid over de ontwikkeling van de energiekosten in samenhang met onzekerheid van continuering van het energieplafond en financiële maatregelen maakt een continuering naar het jaar 2024 nodig.

Wat mag het kosten? (Financiële paragraaf)

Een bedrag van maximaal € 1.000.000,-- wordt in totaal toegekend voor de jaren 2023 en 2024.

Betrokken partijen/participatie

Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden waarbij ook vertegenwoordigers van een kerkgenootschap, van cultuurverenigingen en ondernemers hun input hebben gegeven.

Communicatie

De uitkomst van de raadsvergadering communiceren we met een nieuwsbericht in combinatie met een tweet. Er wordt een webonderdeel 'energiearmoede' ingericht met de bestaande mogelijkheden per doelgroep. Er wordt op die website aandacht besteed aan het Noodfonds Energiearmoede, de Energiecoaches, Duurzaam Bouwloket, Transitieloket en de pilot energiescans voor MKB. En we berichten onze bekende contacten via het netwerk van onze ambtenaren.

Verdere procedure en planning

Na vaststelling en publicatie van de Verordening worden aanvragen zo snel mogelijk in behandeling genomen. Tevens wordt uitvoering gegeven aan de overige maatregelen.

Bestuurlijk kader

nvt

Bijlage(n)

A – Verordening 'energiecrisis-noodfonds voor maatschappelijke instellingen' en de nadere regels
C –Raadsinformatiebrief 20 januari over o.m. energiekosten voor maatschappelijke organisaties en verenigingen

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Noordwijk

Mw. E.M. Overzier
secretaris

Mw. W.J.A. Verkleij
burgemeester